

PRIKAZ SKUPA

Deseta obljetnica rada Stručnih službi za izvansudsku nagodbu u predkaznenom postupku prema maloljetnicima i mlađim punoljetnicima u RH Zagreb, 17.11.2011.g.

Prošlo je nešto više od 10 godina otkako je u organizaciji Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi RH uz suorganizaciju Ministarstva pravosuđa RH (DORH-a) i Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu te uz financiranje UNICEF-a u Hrvatskoj započeo projekt koji je u postupanje prema maloljetnim i mlađim punoljetnim osobama u sukobu sa zakonom donio revolucionarnu novost. Riječ je o jednom od modela diverzije u kaznenom pravu gdje se konflikt koji je nastao počinjenjem kaznenog djela „vraća“ stranama koje su u njega uključene (oštećenik i osumnjičenik) i koje uz profesionalno vođenje posrednika u stručnoj službi nastoje taj konflikt riješiti na način koji odgovara i jednoj i drugoj strani. Tako su prije 10 godina, nakon edukacije i prilagođavanja austrijskog modela izvansudske nagodbe (Aussergerichtlicher Tatausgleich - ATA) uvjetima u Hrvatskoj, započele s radom Stručne službe za izvansudsku nagodbu u Zagrebu, Osijeku i Splitu. Na taj je način restorativan pristup prema mladima u sukobu sa zakonom uveden i u hrvatski sustav sankcija.

U organizaciji Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi i Udruge za izvansudsku nagodbu u kaznenom postupku 17. studenog 2011. godine u Zagrebu je službeno obilježena 10. obljetnica rada Stručnih službi za izvansudsku nagodbu u predkaznenom postupku prema maloljetnicima i mlađim punoljetnicima (Zagreb, Split i Osijek).

Ova obljetnica bila je prigoda da se stručno progovori o značenju, prednostima i učinkovitosti ove posebne obveze, koja je od rujna ove godine, stupanjem na snagu novog Zakona o sudovima za mladež, dobila status samostalne posebne obveze u predkaznenom postupku.

Skup je otvorio državni tajnik Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi Ante Zvonimir Golem koji je govorio o važnosti ovakvih mjera, a posebno u kontekstu hrvatskih nastojanja približavanja europskim modelima intervencija za mlade u sukobu sa zakonom. Pozdravne govore i riječi podrške nazočnima su uputili: koordinatorica za provedbu Nacionalnog programa za mlade Ljiljana Vukota, predsjednica Udruge sudaca za mladež, obiteljskih sudaca i stručnjaka za djecu i mladež Lana Petõ Kujundžić, prof.dr.sc. Antonija Žižak ispred

Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta, Srđan Šimac u ime Hrvatske udruge za mirenje te Marija Pavić, ravnateljice Centra za socijalnu skrb Zagreb u čijim prostorima Stručna služba za izvansudsku nagodbu Zagreb djeluje od samog početka do danas.

Mr. sc. Đurđica Križ s Općinskog državnog odvjetništva u Zagrebu iznijela je analizu primjene alternativnih sankcija u predkaznenom postupku prema maloljetnicima i mlađim punoljetnicima, a prikaz rada Službi za izvansudsku nagodbu Zagreb, Osijek i Split te evaluaciju rada tih službi predstavile su voditeljice i posrednice tih službi, dr.sc. Vesna Gmaz Luški, Helena Kristek i Slavica Peljić-Ozretić.

U deset godina neposrednog rada kroz izvansudsku nagodbu u Hrvatskoj evaluacije su pokazale učinkovitost tog modela gotovo identičnu austrijskom modelu i rezultatima te se pokazalo da je riječ o visoko učinkovitom pristupu. Kontinuirano praćenje kvalitete provedbe izvansudske nagodbe u RH (poštovanje propisanih kriterija, kvaliteta procesa te provedba sporazuma, recidivizam i nepokretanje daljeg kaznenog postupka), pokazuje uspješnost od oko 80% svih upućenih slučajeva (što je vrlo slično austrijskoj evaluaciji), stopu recidivizma od oko 10% te nepokretanje sudskog postupka u preko 85% slučajeva. Iako slabije vođena i dokumentirana tzv. korisnička perspektiva pokazuje visoko zadovoljstvo oštećenika i osumnjičenika (oko 95%). I na kraju još jedan izuzetno važan pokazatelj kad je riječ o maloljetnim i mlađim punoljetnim osobama u sukobu sa zakonom za koje je poznato da sudski postupci u RH predugo traju. U ovom slučaju podaci pokazuju da je velika većina postupaka (njih 75%) završena u roku od tri mjeseca, a ostali u roku do 6 mjeseci.

U završnoj diskusiji ponovno je otvoreno pitanje širenja ovog modela izvansudske nagodbe i otvaranja Stručnih službi za izvansudsku nagodbu u svim glavnim središtima županija. Time bi se pravo na izvansudsku nagodbu osiguralo svim mladima u sukobu sa zakonom na prostoru Republike Hrvatske, kako je početno i bilo planirano.

**Pripremila:
Anja Mirosavljević**